

Karen Blixen

VÆRKER

Vinter-Eventyr

GYLDENDAL

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB

Vinter-Eventyr

© Gyldendal & Det Danske Sprog- og Litteraturselskab 2010

1. tekstkritiske og kommenterede udgave

Sat efter 1.-udgaven, 1942

Omslag: Ida Balslev-Olesen

Omslagsfoto: Rie Nissen/Billedkunst.dk

Bogen er sat med Palatino

og trykt hos Narayana Press, Gylling

Printed in Denmark 2010

ISBN 978-87-02-06917-4

www.gyldendal.dk

www.dsl.dk

Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Tekstetablering og redaktion:
Nicolas Reinecke-Wilkendorff

Tekstkommentarer:
Peter Olivarius t og Henrik Blicher

Efterskrift og konsulent på Tekstkommentarer:
Poul Behrendt

Tilsyn:
Klaus P. Mortensen og Finn Hauberg Mortensen

Koordination:
Henrik Blicher

Udgivet med støtte fra:
Velux Fonden
Statens Kunstråds Litteraturudvalg
Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond

INDHOLD

Selskabets forord 9

Vinter-Eventyr

Skibsdrengens Fortælling	11
Den unge Mand med Nelliken	23
En Historie om en Perle	45
De standhaftige Slaveejere	63
Heloi'se	87
Det drømmende Barn	103
Fra det gamle Danmark	135
Alkmene	153
Peter og Rosa	187
Sorg-Agre	217
En opbyggelig Historie	253

Kommentarer og efterskrift

Udgivelsesforhold	277
Tekstgrundlag og udgivelsesprincipper	278
Tekstkommentarer	280
Efterskrift	403

SELSKABETS FORORD

Karen Blixen tilhører sammen med H.C. Andersen og Søren Kierkegaard en ganske lille gruppe af danske forfattere, der med rette kan kaldes verdensnavne. Allerede med den engelsksprogede bogdebut *Seven Gothic Tales* fra 1934, der blev udsendt på dansk året efter under titlen *Syv fantastiske Fortællinger*, blev hun et navn inden for verdenslitteraturen. Denne position er siden da blevet fastholdt, og hendes værker er frem til i dag udkommet i talrige oplag og på en lang række sprog.

Også i Danmark nyder Karen Blixens værker stor udbredelse, men på trods af den åbenlyse og endnu levende nationale og internationale interesse har der hidtil ikke eksisteret nogen videnskabelig udgave af forfatterskabet. Første skridt på vejen til etableringen af en sådan blev taget i 2007, da Det Danske Sprog- og Litteraturselskab udsendte *Den afrikanske Farm* fra 1937 i en kommenteret udgave, der baserer sig på moderne tekstkritiske principper. Denne udgivelse følges nu af *Vinter-Eventyr* fra 1942. For begge værkers vedkommende udgør 1.-trykket tekstgrundlaget, som i en række tilfælde er blevet jævnført med det overleverede manuskriptmateriale. Hvert bind indeholder ud over teksten ordforklaringer, tekstkommentarer, efterskrift samt evt. appendiks.

Næste bind i rækken af Karen Blixen-udgivelser bliver *Syv fantastiske Fortællinger*, og det er Selskabets håb i de kommende år at udsende hele Karen Blixens fiktive forfatterskab i videnskabelige udgaver. Derfor bærer de hidtil udgivne og det kommende bind serietitlen *Karen Blixen. Værker*.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Finn Hauberg Mortensen, *formand*
Karsten Christensen, Merete K. Jørgensen,
Henrik Galberg Jacobsen, Klaus P. Mortensen
/Jørn Lund

SKIBSDRENGENS FORTÆLLING

Barken »Charlotte« var paa Vej fra Marseille til Athen i Regnvejrs og høj, graa Sø efter en Storm. Den lille Skibsdreng, der hed Simon, stod paa det vaade, gyngende Dæk, holdt sig fast ved et Vant, og saa op mod de drivende Skyer og mod Stormastens Bramsejlsraa.

En Fugl, der havde søgt Tilflugt oppe paa Raaen, havde faaet Fødderne indviklet i noget løst Taklegarn i et af Faldene og kæmpede nu, højt deroppe, forgæves for at blive fri. Drengen kunde fra Dækket se den slaa med Vingerne og dreje Hovedet fra Side til Side.

Hans egne Erfaringer havde lært Simon, at enhver maa klare sig selv her i Verden, og at det kun er Børn og Fæhoveder, der stoler paa, at andre skal hjælpe dem. Men den stumme Kamp paa Liv og Død deroppe holdt ham fængslet i mere end en Time, som om han selv havde haft Del i den. Han grundede paa, hvad Slags Fugl, det vel kunde være. I de sidste Dage havde mangfoldige Trækfugle en kort Stund slaaet sig ned i Barkens Rigning: Svaler, Vagtler, Stære og én Gang et Par Vandrefalke, og han troede næsten, at dette var en Vandrefalk. Han kom i Tanker om, at han engang for mange Aar siden i sit eget Land, ikke langt fra sit Hjem, havde set en Vandrefalk paa ganske nært Hold, den sad paa en Sten og fløj lige lodret i Vejret, da han kom op til den. Maaske var det den selvsamme Fugl. Han tænkte: Den Falk er ligesom jeg. Dengang var den der, og nu er den her.

Ved denne Tanke vaagnede en Følelse af Fællesskab, en dyb Erkendelse af alt levendes Samhørighed, i Simon. Han stod og saa paa Fuglen med Hjertet i Halsen. Der var ingen af Skibsfolkene i Nærheden til at gøre Nar af ham, han begyndte at tænke over, hvordan han vel bedst kunde entre op i Vantet og hjælpe Fuglen løs. Han strøg sit tykke Haar tilbage fra Panden og smøgede sine Ærmer op, gav Dækket til alle Sider om sig et dybt Blik, og begav sig op i Himlen. Han maatte standse og sunde sig et Par Gange,

i den vældigt svajende Rigning. Da han kom op i Toppen af Stormasten, hvor Fuglen sad fast, saa han, at det ganske rigtigt var en Vandrefalk. Idet hans eget Hoved kom i Højde med Falkens, opgav den sin fortvivlede Kamp, sad ganske stille og stirrede paa ham med et Par runde, rasende og gennemtrængende gule Øjne. Han maatte holde den med sin ene Haand, mens han fik sin Kniv op af Lommen med den anden, og skar Taklegarnet over. Han blev bange, da han kom til at se ned, men paa samme Tid følte han, - lige fra Haaret, der fløj om Hovedet paa ham, til sine bare Fødder, - at han var kommet herop af egen fri Vilje, og at ingen anden havde kommanderet ham til det. Bevidstheden gav ham en sikker, stolt Lykkefølelse, som om han med sin Bedrift havde bevist at Himlen og Søen, Skyerne og Falken og han selv alle var eet. Just som han havde faaet Falken fri, huggede den ham i Tømmelfingeren saa Blodet flød og han var paa Nippet til at slippe den. Han blev vred paa den, og gav den et Slag i Hovedet, saa stoppede han den inden for sin Trøje og kravlede ned igen.

Da han kom i Nærheden af Dækket, stod Kokken og Styrmanden ved Foden af Masten, stirrede opefter og brølede hvad Fanden han vel havde der at gøre. Han var saa træt at hans Lemmer smertede og Taarerne kom ham i Øjnene, han trak Falken frem og viste dem den, og den sad ganske stille i hans Haand. De to Søfolk brast i Latter ved Synet af den og gik deres Vej. Simon satte Falken ned paa Dækket, gik et Skridt tilbage og saa vist paa den, men efter en Stund forstod han, at den ikke ved egne Kræfter kunde hæve sig i Vejret fra det glatte Dæk. Han tog den da op igen, og satte den paa en Rulle Tov. Næsten straks begyndte den at pille sig i Fjerene, den gjorde to eller tre rappe Fremstød med Hovedet, og fløj saa pludselig bort. Simon kunde en lille Tid med Øjnene følge dens Flugt over de graa Søer og Bølgedalene. Han tænkte: »Der flyver min Falk.«

Da »Charlotte« kom hjem igen, afmønstrede Simon og tog Hyre paa et andet Skib. To Aar efter var han Letmatros paa Skonner-ten »Hebe«, som laa for Anker ved Bodø, langt oppe i Norge, paa Sildeindkøb.

Til de store Sildemarkeder i Bodø kom Skibe fra alle Verdenshjør-ner. Her mødtes svenske, finske, danske og russiske Baade, en hel Skov af Master, og paa Landjorden var der en vældig, urolig Livs-udfoldelse, i mange Sprog og med store vilde Slagsmaal. Paa Kysten var Boder slaaet op, med Varer af alle Slags, og Handelsmænd af

mange Nationaliteter, og Lapperne, - smaa, gule Mennesker med skæve Øjne og lydløse i alle deres Bevægelser, - som Simon aldrig før havde set, kom ned til Skibene, for at sælge perlebroderede Lædervarer, og Knapper og Knivskafter af Rensdyrhorn. Det var tidligt i Maj. Himlen og Havet var saa blændende lyse og klare, at det var svært at faa Øjnene op imod dem, - salte, uendelige og fyldte med Fugleskrig, som om nogen uafsladelig hvæssede store Knive, til alle Sider og højt oppe i Æteren.

Simon var overrasket og betaget af Lyset heroppe, der syntes at vare hele Døgnet rundt. Han havde ikke lært Geografi, og skrev det ikke paa den høje Breddegrads Regning, men tog det som et Udslag af en hidtil ukendt Velvilje i Verdensrummet, en Naade. Han havde i hele sin Barndom været lille af sin Alder, en spinkel, svag Dreng, men sidste Vinter var han brat skudt i Vejret og var blevet sværlemmet og stærk. Han følte, at denne store Lykke maatte komme fra samme Sted som Klarheden og Sødmen i Luften og, ligesom den, have sit Udspring i en ny, overvældende Godhed etsteds over ham. Han havde trængt til Medgang, for han var af Naturen undselig, nu forlangte han ikke mere af de Magter, der regerede Universet, Resten maatte blive hans egen Sag. Han gik langsomt og sejt om i den klare Verden.

En Aften var han i Byen med Landlov, og gik op til en af Borderne, hvor en lille, russisk Købmand, en Jøde, solgte Gulduhre. Alle Søfolk vidste, at hans Uhre var af slet Metal og ikke kunde gaa, alligevel købte de dem, og paraderede med dem i Byen. Simon saa længe paa Uhre af forskellig Størrelse, men købte ikke noget af dem. Den gamle Handelsmand havde adskillige andre Varer i Boden, og mellem dem en Kasse Appelsiner. Simon havde smagt Appelsiner paa sine Togter, han købte en og tog den med sig i Haanden. Han tænkte at han vilde gaa op paa en Bakke, hvorfra han kunde se Havet, og spise den der.

Han gik videre, og var kommet til Udkanten af Landsbyen, da han fik Øje paa en lille Pige i en falmet lyseblaa Kjole, som stod paa den anden Side af et Gærde, og saa paa ham. Hun var vel tretten eller fjorten Aar gammel, saa smal som en Aal, men med et rundt, lyst, fregnet Ansigt og en lang Fletning. De to unge Mennesker tog hinanden i Øjesyn. »Hvad staar du og kigger efter?« spurgte Simon, for at sige noget. Et straalende, hovmodigt Smil brød frem paa Pigens Ansigt. »Paa den Mand, som jeg skal giftes med, kan du da forstaa,« sagde hun. Noget i hendes Udseende

gjorde Drengen tillidsfuld og glad, han grinede lidt tilbage til hende. »Det er saa vel mig?« sagde han. »Ha ha!« sagde Pigen, »han er noget mere voksen end du, kan jeg forsikre dig.« »Naa ja, hvad,« sagde Simon, »du er jo ikke voksen selv.« Den lille Pige rystede langsomt og højtideligt paa Hovedet. »Nej,« sagde hun, »men naar jeg bliver voksen, saa bliver jeg meget smuk, maa du vide, - og saa vil jeg have en Hat, og et Par højhælede Sko.« »Vil du have en Appelsin?« spurgte Simon, som ikke kunde give hende nogen af de Ting, hun havde nævnt. Hun saa lidt paa Appelsinen og paa ham. »De er gode at spise,« sagde han. »Hvorfor spiser du den saa ikke selv?« spurgte hun. »Aa, jeg har spist saa mange,« forklarede han, »dengang da jeg var i Athen. - Denne her maatte jeg give en Mark for.« »Hvad hedder du?« spurgte hun. »Jeg hedder Simon,« sagde han, »hvad hedder du?« »Nora,« sagde Pigen, »hvad skal du saa have for din Appelsin, Simon?«

Da han hørte sit Navn i hendes Mund, blev Simon dristig. »Vil du give mig et Kys for Appelsinen?« spurgte han. Nora betragtede ham et Øjeblik med stor Alvor. »Ja,« sagde hun, »jeg vil godt kysse dig.« Han blev øjeblikkelig saa varm som om han havde løbet stærkt, og da hun rakte sin Haand ud efter Appelsinen, tog han hende blidt om Haandledet. I det samme var der nogen inde i Huset, som kaldte paa hende. »Det er min Fader,« sagde hun og prøvede at give ham Appelsinen tilbage, men han vilde ikke tage den. »Kom saa da herop i Morgen,« sagde hun hurtigt, »saa skal jeg give dig et Kys.« Med disse Ord rev hun sig fra ham og gik ind i Huset. Han stod længe og saa efter hende, og gik saa selv bort, tilbage til sit Skib.

Simon var ikke i Vane med at lægge Planer langt ind i Fremtiden, og kunde heller ikke nu vide, om han virkelig vilde gaa tilbage til Pigen eller ikke. Næste Aften maatte han blive om Bord, fordi de andre Folk fra Skibet skulde i Land, og det tog han sig heller ikke nær af. Han tænkte sig, at han vilde sidde paa Dækket med Skibshunden, der hed »Alert«, og give sig god Tid til at øve sig i at spille paa en Harmonika, som han for nogen Tid siden havde købt. Den klare Aften var om ham til alle Sider. Himlen var ganske svagt rosenrød, Søen var blikstille og farveløs som Mælkeblande, kun i Kølvandet efter de Baade, der roede indefter brød den i en Stribe af Indigo. Simon sad og spillede, efter en Stund begyndte hans egne Toner at tale saa stærkt til ham, at han standsede, rejste sig og saa op. Da saa han, at Fuldmaanen stod højt paa Himlen.

Himlen var saa lys, at Maanen slet ikke syntes at behøves deroppe, det var, som om den var kommet derop af eget Lune. Den var rund, stille og hovmodig. Idet han stod og saa paa den, gik det op for ham, at han maatte i Land, om det saa skulde koste ham Livet. Men han vidste ikke, hvordan han skulde komme der, siden de andre jo havde taget Jollen med sig. Han stod i lang Tid ubevægelig paa Dækket, en lille ensom Figur af en Skibsdreng paa et Skib, indtil han fik Øje paa en Jolle, der blev roet mod Land fra et Skib længere ude, og raabte den an. Det var Folk fra en russisk Skonnert, som hed »Anna«, der skulde ind paa Kysten i Aften. Da han fik gjort sig forstaaelig for dem, tog de ham med ind, først forlangte de en høj Færgeløn af ham, men siden gav de ham leende hans Penge tilbage. Simon tænkte: »Disse Folk fra »Anna« tror, at jeg skal i Land paa Pigesjov,« og han følte med Stolthed at de havde Ret, men at de paa samme Tid dog tog helt fejl, og ikke vidste Besked med det der virkelig betød noget her i Verden.

Da de kom op i Byen, indbød de ham til at gaa ind i en Bod og drikke med dem, og han kunde ikke sige nej, eftersom de jo havde hjulpet ham i Land. En af Russerne var en Kæmpe, saa stor og svær som en Bjørn, han fortalte Simon, at han hed Ivan. Han blev lige-straks ganske beruset, og faldt over Drengen med Bjørnevenlighed, klappede ham paa Ryggen, smilte og lo ham op i Ansigtet, forærede ham en Gulduhrkæde og kyssede ham tilsidst paa begge Kinder. Derved kom Simon til at tænke paa, at han selv ogsaa maatte give Nora en Foræring, naar de saas igen, og saa snart han kunde komme bort fra Russerne, gik han op til den Bod, han kendte, og købte der et lille, blaat Silketørklæde, der havde samme Farve som hendes Øjne.

Det var en Lørdag Aften, og der var Folk overalt i de snævre Gyder mellem Husene. De kom drivende enkeltvis eller i lange Rækker med hinanden under Armen, nogle af dem sang højt, og de var alle opsatte paa at faa noget ud af deres Fyraften. Midt i det stærke, larmende og mangfoldige Liv under Fuldmaanen gik hans hemmelige Flugt fra Skibet og de stærke Varer, han havde faaet ind, Simon lidt til Hovedet. Han famlede over Tørklædet i sin Lomme, det var Silketøj, som han aldrig før havde rørt ved, blidt at føle paa, en fin Present til hans Pige.

Han kunde ikke huske Vejen op til Noras Hus, foer vild og kom tilbage til det Sted, han var gaaet ud fra. Da blev han saa dødsensangst for at komme for sent og lade hende vente, at han

begyndte at løbe. I et smalt Stræde mellem to Træhuse rendte han lige ind i en stor Mand og saa, at det igen var Ivan. Russeren slog sine Arme omkring Drengen og holdt ham som i en Skruestik. »Godt, godt!« lallede han henrykt. »Nu har jeg dig igen, min lille Kylling. Jeg har søgt dig allevegne, og stakkels Ivan græd, fordi hans Ven var borte.« »Lad mig gaa, Ivan,« raabte Drengen. »Oho!« sagde Ivan. »Javel, nu gaar vi sammen, og jeg skal nok se til, at du faar alt, hvad du vil have. Mit Hjerte og mine Penge er dine, bare dine, gør med dem, hvad du vil. Jeg har ogsaa engang været seksten Aar, et lille Guds Lam, og jeg skal blive det engang til i Nat.« »Lad mig gaa!« raabte Simon igen. »Jeg har Hastværk!« Ivan pressede ham til sig, saa det værkede i Drengen, og famlede med sin anden Haand over ham. »Ja vist, ja vist,« sagde han, »stol nu paa mig, min elskede lille Ven, ingenting i Verden skal skille os to ad. Hør kun, der kommer de andre, - vi skal faa saadan en Nat sammen at du skal huske den, naar du er en gammel Bedstefader.«

Pludselig knugede han Drengen tæt ind til sig, som en Bjørn, der bærer et Lam bort, og kyssede ham midt paa Munden. Den afskyelige Fornemmelse af mandlig Legemsvarme, og den vældige Krops Vægt, gjorde den magre Dreng vild af Skræk og Modbydelighed. Han tænkte paa Nora, der nu ventede paa ham bag Gærdet, et slankt lille Skib i den disede Luft, og paa sig selv, midt i et laaddent Dyrs hede Omfavnelse. Han slog Ivan med al sin Magt. »Jeg slaar dig ihjel, Ivan,« raabte han, »hvis du ikke lader mig gaa.« »Aa, du skal se at du vil takke mig, inden vi er færdige,« sagde Ivan og gav sig til at synge. Simon famlede i Lommen efter sin Kniv og fik den aabnet med den ene Haand, han kunde ikke faa Armen op, men drev i vildt Raseri Kniven lige til Skæftet ind under den store Mands Arm. Næsten øjeblikkelig følte han det varme Blod løbe ned i sit Ærme. Ivan standsede midt i Sangen, gav to lange, dybe Grynt fra sig og tumlede i næste Nu ned paa Knæene. »Stakkels Ivan! stakkels Ivan!« klagede han, og faldt lige paa sit Ansigt. I dette Øjeblik hørte Simon de andre Søfolk fra »Anna« komme om et Hjørne af Gyden, syngende af fuld Hals.

Han stod et Minut ganske stille, saa tørrede han Kniven af i Ivans Klæder og saa i det samme, hvordan Blodet samlede sig i en mørk Pøl under den svære Krop. Saa løb han. Da han standsede for at bestemme, hvad Retning han skulde tage, hørte han Søfolkenes Anskrig, idet de fandt deres døde Kammerat. Han tænkte: »Jeg maa ned til Vandet og vaske mine Hænder,« men i samme Øjeblik

løb han den modsatte Vej. Lidt efter saa han sig om og opdagede, at han var kommet op paa den samme Sti, hvor han havde været forrige Dag, og den syntes ham da saa vel bekendt, som om han havde færdedes paa den hele sit Liv.

Han slog over fra Løb til Gang, og saa med eet Nora staa paa den anden Side Hegnet, ligesom Dagen før, hun var ham ganske nær, inden han fik Øje paa hende i Maaneskinnet. Aandeløs sank han ned paa Knæ foran hende og kunde en Stund ikke faa et Ord frem. Den lille Pige saa ned paa ham. »God Aften, Simon,« sagde hun med sin lille, sikre Stemme, »jeg har staaet her længe og ventet paa dig,« og efter en Pause tilføjede hun: »Jeg har spist Appelsinen.«

»Nora!« udbrød Drengen, »jeg har slaaet en Mand ihjel!« Hun stirrede paa ham, men rørte sig ikke. »Hvorfor slog du ham ihjel?« spurgte hun ham lidt efter. »For at komme her,« sagde Simon, »fordi han vilde holde paa mig. Men han var min Ven.« Han kom langsomt paa Benene. »Han elskede mig!« sagde han og brast i Graad.

»Ja,« sagde Nora langsomt og som i sine egne Tanker, »ja, fordi du vilde komme her i Tide.« »Kan du nu skjule mig?« spurgte han hende, »for de er efter mig.« »Nej,« sagde Nora. »Jeg kan slet ikke skjule dig. Min Fader er Præsten her i Bodø, og han vilde lade dem tage dig, hvis han fik at vide, at du havde slaaet en Mand ihjel.« »Kan du da,« sagde Simon, »give mig noget at vaske mine Hænder i?« »Hvad er der med dine Hænder?« spurgte hun, og tog et lille Skridt frem imod ham. Han rakte begge sine Hænder imod hende. »Er det dit eget Blod?« spurgte hun. »Nej,« sagde han, »det er hans.« Hun tog det samme Skridt tilbage igen. »Hader du mig nu?« spurgte han. »Nej, jeg hader dig ikke,« sagde hun, »men læg dine Hænder paa Ryggen.«

Idet han gjorde som hun sagde, kom hun lige op til ham, paa sin Side af Havegærdet og slog Armene om hans Hals. Hun pressede sin unge, slanke Krop imod hans mellem Gærdestavene, og kysede ham. Drengen følte hendes Ansigt, der var blidt og køligt som Fuldmaanen selv, paa sit eget, og da hun slap ham igen, svimlede han, og vidste ikke om Kysset havde været et Sekund eller en Time. Nora stod ret op og ned, med vidtaabne Øjne. »Nu,« sagde hun langsomt og stolt, »nu lover og sværger jeg dig, at jeg aldrig vil gifte mig med nogen anden end dig, saa længe jeg lever.« Simon stod endnu med Hænderne paa Ryggen, som om hun havde bundet dem

der. »Og nu,« sagde Nora igen, »nu maa du løbe, for der kommer de.« De saa et Minut hinanden i Øjnene. »Glem ikke Nora,« sagde hun. Han vendte sig og løb for sit Liv.

Han sprang over et Hegn, og ét til, men da han igen kom ned imellem Hytterne, gik han langsomt. Han anede ikke, hvorhen han skulde vende sig. Da han kom forbi et Hus, hvorfra Musik og Stemmer strømmede ud imod ham vendte han om, og gik ind ad Døren til det.

Stuen var fuld af Folk, de dansede derinde. Der hang en Tranlampe i en Kæde fra Loftet og skinnede paa dem, og Luften var tyk og brun af Støv, der hvirvledes op fra Gulvet. Simon saa nogle Kvinder imellem de dansende, men der var mange flere Mænd, og de dansede da med hinanden, svang sig og trampede i Gulvet, i dyb Alvor, eller med Latter og Raab. Straks efter at han var kommet ind i Salen brød Musiken af. En Sømand kom frem paa Gulvet med et Strenginstrument som han stemte, og hele Sværmen af Mennesker trak sig tilbage til Væggen for at se paa to russiske Matroser, der vilde vise en Dans fra deres eget Land.

Simon tænkte: »Nu snart, maaske om et Øjeblik, kommer Folkene fra den russiske Baad for at søge efter deres Kammerats Morder, og de kan se paa mine Hænder, at det er mig.« De ti Minutter, hvorunder han stod med Ryggen mod Væggen i Dansesalen, midt i den lystige, svedende Menneskehob, var for Drengen af stor, af evig Betydning. Han følte det selv, som om han i denne Stund blev voksen, som de andre. Han anraabte ikke sin Skæbne og klagede ikke. Her var han, han havde slaaet en Mand ihjel, og kysset en Pige, han forlangte ikke mere af Livet, heller ikke forlangte Livet mere af ham. Han var Simon, en Mand som Mændene omkring ham, og han skulde dø nu, som de alle engang skulde dø.

Da han igen lagde Mærke til hvad der foregik udenom ham, var en Kvinde kommet ind i Stuen. Hun stod midt paa Gulvet, og saa sig omkring til alle Sider. Det var en lavstammet, bred gammel Kone i Lappernes Klædedragt, og hun knejsede under Lampen, saa myndig, vild og brysk, som om hun ejede hele Huset. Det var klart, at de fleste Folk derinde kendte hende og var en Smule bange for hende, endskønt et Par af dem lo. Da hun hævede Stemmen og talte til dem, blev der stille i Stuen.

»Hvor er min Søn?« spurgte hun med høj, skarp Røst, som en Fuglestemme. Straks efter traf hendes Blik Simon selv, og hun styrede tværs over Gulvet og gennem Sværmen, der skilte sig foran

hende, lige ind paa ham. Hun strakte sin gamle, vindtørre, mørke Haand ud og tog ham om Albuen. »Kom du nu hjem med mig,« sagde hun, »du behøver ikke at danse her i Nat. Du kan komme til at danse højt nok oppe, inden vi er færdige med dig.«

Simon veg lidt tilbage for hende, for han troede først, at hun var fuld eller vanvittig. Men idet hun saa ham lige i Ansigtet med sine klare, gule Øjne, kom det ham for, at han havde set hende før, og at han vilde gøre bedst i at gøre som hun sagde. Den gamle trak ham med sig tilbage igennem Stuen, og han fulgte hende uden et Ord. »Giv nu ikke din Dreng altfor mange Ris, Sunniva!« raabte en af Mændene i Stuen til hende. »Han har ikke gjort noget ondt. Han vilde bare se paa Dansen.«

I samme Øjeblik som de kom ud ad Døren, kom en Flok Mænd løbende ned ad Gyden imod Huset, og en af dem stødte, idet han svingede mod Døren, lige paa Simon. Han standsede, gav ham og den gamle Kvinde et Blik, og løb videre.

Mens de to gik sammen ind i de smalle Gyder mellem Hytterne, løftede den gamle Kvinde sit Skørt op, og stak Sømmen i Drengens Haand. »Tør dine Hænder af i mit Skørt,« sagde hun. De gik videre, og kom snart til en lille rund Hytte, der i Maaneskinnet ludede mod sin egen Skygge paa Græsmarken. Lappekonen gik foran ham, men slap ikke sit Tag i hans Arm, Døren var saa lav, at Simon maatte bukke sig for at komme igennem den. Før han gik over Tærsklen, saa han op. Natten var svagt diset nu, og der var en stor Ring omkring Maanen.

Den gamle Kones Stue var snæver og dunkel, med kun eet lille Vindue i Væggen, en Lygte stod paa Gulvet og kastede et svagt Skær omkring sig. Rummet var fuldt af Ulve- og Rensdyrhuder, og Luften derinde var ram og kvælende. Saasnart de var kommet over Tærsklen, vendte Kvinden sig til Simon og tog ham om Hovedet. Hun skilte med sine haarde, krogede Hænder hans Haar i Midten og kæmmede det ned til begge Sider, paa Lappemanér. Saa trykkede hun ham en Lappehue om Ørene og traadte lidt tilbage for at se paa ham. »Sæt dig paa min Skammel der,« sagde hun, »men tag først din Kniv frem.« Hun var saa bydende i Holdning og Stemme, at Drengen ikke kunde andet end lystre hende. Han satte sig paa Skamlen, men kunde slet ikke tage sine Øjne fra hendes brune, flade Ansigt, hvori alle de smaa Rynker var som klinede til med Fedt og Snavs. Mens han sad saadan, hørte han en Flok Mennesker løbe ned mod Hytten og standse uden for den. En af dem slog haardt

paa Døren, ventede et Øjeblik og bankede saa igen paa den. Den gamle Kone lyttede, saa stille som en Mus.

»Nej,« sagde Drengen, og stod op. »Det er ingen Nytte til, for det er mig, de er efter. Du kommer til at lade mig gaa ud til dem.« »Giv mig din Kniv,« sagde hun. Da han rakte hende Kniven, stak hun den lige i sin Tommelfinger, saa at Blodet sprøjtede ud. Hun rystede Haanden, og lod sit Blod dryppe over sit Skørt og over Rensdyrskindet foran hende. »Kom saa ind!« raabte hun.

Døren gik op, og to af de russiske Søfolk kom og stod i Døraabningen, der var andre Ansigter, der kiggede over deres Skuldre ind i Hytten. »Er der kommet nogen ind her?« spurgte de. »Vi er ude efter en Mand, som har stukket vor Baadsmand ihjel, men han er sluppet fra os. Har du set eller hørt noget her?« Den gamle Lappekone snurrede sig helt om imod dem. Hendes Øjne skinnede som Guld i Lampelyset. »Har jeg set eller hørt noget?« skreg hun. »Jeg har hørt jer raabe »Mord« over hele Byen! I kyste mig, og min stakkels, fjollede Dreng der, saa jeg skar mig i Haanden, da jeg sprættede mit Rensdyrskind op. Drengen er altfor forskræmt til at hjælpe til, og nu er Skindet spoleret for mig. Det skal I komme til at betale mig for! Hvis det er en Morder, I er ude efter, saa kom ind og søg Stuen igennem. Jeg skal nok faa taget Maal af jer, saa jeg kan kende jer, naar vi ses igen.« Hun var i en saadan rasende Ophidselse, at hun dansede paa Gulvet, hvor hun stod, og stødte med Hovedet som en vred Rovfugl.

Russerne kom langsomt ind, saa sig om i Stuen og stirrede paa hendes blødende Haand og blodplettede Skørt. »Send nu ikke nogen Forbandelse over os, Sunniva,« sagde den ene af dem frygtsomt, »vi ved nok, at du kan gøre mange Ting, naar du vil. Her er en Mark for dit Skind og for det Blod, du har mistet.« Sunniva strakte Haanden ret ud, og da han lagde en Mønt i den, spyttede hun paa den. »Saa ud med jer,« sagde hun, »saa kan vi endda være kvit.« Hun fulgte dem til Døren og lukkede og stængede efter dem. Da hun vendte sig mod Drengen, stak hun Tommelfingeren i Munden og suttede paa den, og alt imens kluklo hun for sig selv.

Simon rejste sig fra Skamlen, stod lige op og ned foran hende og stirrede hende ind i Ansigtet, og det var for ham, som om han svajede højt oppe i Luften, næsten uden Fodfæste. »Hvorfor hjalp du mig?« spurgte han. »Ved du det ikke?« svarede hun. »Har du ikke endnu kendt mig igen? Men du husker da i hvert Fald den Falk, som sad fast i Taklegarnet i et af Faldene paa din Bark »Charlotte«,

da den sejlede i Middelhavet paa Vej til Athen? Den Dag entrede du op i Stormastens Bramsejlsraa for at hjælpe den ud, i haardt Vejr og høj Sø. Den Falk var mig. Vi Lapper flyver ofte saadan for at se os om i Verden. Da jeg først traf dig, var jeg paa Vej til Afrika for at se til min lille Søster og hendes Børn. Hun er en Falk ligesaavel som jeg, naar Hovedet staar saadan paa hende. Denne Gang boede hun i Tagaunga, i et gammelt smuldrende Taarn, saadan et som de der kalder en Minaret.« Hun svøbte en Flig af sit Skørt omkring Tommelfingeren, og bed i den. »Vi glemmer ikke,« sagde hun, »jeg huggede dig i Tommelfingeren, da du tog mig, det er ikke mere end ret, om jeg skal skære min egen Tommelfinger til Blods for dig i Nat.«

Hun kom lige op til ham og gned blidt to af sine brune, klolignende Fingre mod hans Pande. »Saa du er saadan en Dreng,« sagde hun, »som vil slaa en Mand ihjel, hellere end han vil komme for sent til Stævnemøde med sin Kæreste? Vi holder sammen, skal jeg sige dig, vi Kvindfolk her i Verden. Nu skal jeg mærke dig i Panden, saa at Pigerne kan se det paa dig. De vil synes godt om dig for det.« Hun trak i Drengens Haar, legede med det og snoede det omkring sin Finger.

»Hør nu godt efter, min lille Falk,« sagde hun. »Min Oldesøns Svoger ligger i denne Time med en Baad ved Landingspladsen, han skal bringe en Ladning Huder ud til en dansk Baad. Han kan ro dig hjem igen til dit Skib, inden dit Mandskab kommer tilbage. »Heb« letter Anker i Morgen ved Middagstid, gør hun ikke? Men naar du er vel om Bord, saa giv ham din Hue med hjem til mig.« Hun tog hans Kniv op, tørrede den i sit Skørt og rakte ham den. »Her er din Kniv,« sagde hun, »du kommer ikke til at stikke den i flere Folk, det faar du ikke Brug for. Det har fra nu af ingen Nød med dig, for du kommer til at sejle paa Havet som en tro Sømand. Vi har Besvær nok med vore Sønner, uden at de skal stikke hinanden ihjel.«

Den svimle og forlumlede Dreng gav sig til at fremstamme en Tak. »Vent,« sagde hun, »jeg skal lave dig en Kop Kaffe at kvikke dig op paa, og du kan drikke den, mens jeg vasker din Trøje af.« Hun famlede og raslede med Ild og Kobbertøj i Hjørnet af Hytten, og efter en Stund rakte hun ham en skoldhed, sort Drik i en Spølkum uden Hank. »Du har drukket med Sunniva nu,« sagde hun, »du har drukket lidt Forstand ind, saa at i Fremtiden ikke alle dine Tanker skal falde som Regndraaber i den salte Sø.«

Da Simon havde tømt Koppen og sat den fra sig, tog hun ham i

Ærmet, ledte ham til Døren og lukkede den op for ham. Han blev overrasket ved at se, at det næsten var Morgen. Han kunde fra Sunnivas Dørtærskel se Søen og den fine, mælkehvide Taage over den. Langsomt gav han hende sin Haand til Farvel.

Hun stirrede ham ind i Øjnene. »Vi glemmer ikke!« sagde hun. »Du slog mig i Hovedet, dér højt oppe i Masten. Nu skal jeg give dig det Slag tilbage.« Med disse Ord slog hun ham paa Øret, saa haardt, at det blev sort for Øjnene af ham, og hele Verden gyngede op og ned som et Skib i høj Sø. »Nu er vi kvit!« sagde hun og gav ham et stort, onskabsfuldt, skinnende Blik og et let Stød, saa at han kom hurtigt ned ad Trinnet. Fra Døraabningen nikkede hun et Par Gange til ham.

Saaledes kom Skibsdrengen tilbage til sit Skib »Hebe«, der skulde lette Anker næste Dag ved Middagstid, og levede saa længe, at han kunde fortælle denne Historie.